

**ANALOGIA
VETERIS
TESTAMENTI**

EDITIONES

1853

LIBRARIA

BS505

B4

1853

C.1

007780

1080020641

EX LIBRIS

HEMETHERII VALVERDE TELLEZ

Episcopi Leonensis

ANALOGIA
VETERIS AC NOVI TESTAMENTI.

225.
B.

R. P. MARTINI BECANI

SOCIETATIS JESU THEOLOGI

ANALOGIA
VETERIS AC NOVI TESTAMENTI,

IN QUA PRIMUM STATUS VETERIS, DEINDE CONSENSUS, PROPORTIO
ET CONSPIRATIO ILLIUS CUM NOVO EXPLICATUR.

CUM TRIPLO INDICE

UNO CAPITUM, ALTERO QUESTIONUM, TERTIO AUTEM RERUM ET VERBORUM.

Opus ecclesiasticis perutile,
competenti Exmi. D. hujuscēdē Episcopi venia iterum
prælo mandatum, et à quodam Sacerdote prædicto
à Prælato ad id deputato revisum.

Capilla Alfonso X
BARCINONE. Biblioteca Universitaria

APUD HÆREDES VIDUÆ PLA IN VICO DE COTONERS,
ET VERDAGUER RAMBLA, Nº 5.

1853.

44519

B5505

B4

ALIOVIA
ITINERARIA
DAZSKITI

Proprietas editoris.

FONDO EMETERIO
VALVERDE Y TELLEZ

44218

PRÆFATIO.

Vetus Testamentum differt à novo, sicut figura Christi ab ipso Christo. (1 Corint. x, 6.) Sicut umbra imaginis ab ipsa imagine. (Hebr. x, 1.) Sicut promissio à donatione. (Act. iii, 18 et Roman. i, 2.) Sicut epistola atramento scripta, ab epistola spiritu Dei scripta. (2 Cor. iii, 3.) Sicut littera à spiritu, mors à vita. (Ibidem v, 5, 6 et 7.) Sicut servitus à libertate, ancilla à domina, Agar à Sara. (Galat. iv, 22 et seq.) Sicut timor ab amore. (Romanor. viii, 15.) Sicut sanguis hircorum, à sanguine Christi. (Hebr. ix, 11 et 12.) Sicut occultum à patefacto. (Augustinus lib. 16 de Civitate Dei, cap. 26.) Sicut inchoatum à perfecto, semen ab arbore, spica à frumento. (Divus Thomas in 1, 2 quæstio 107, articulo 3.)

Hinc sequitur primò, nos christianos in novo Testamento feliores esse, quam fuerint judæi in veteri. Nam illi erant servi; nos liberi: Illi filii Agar; nos Saræ: Illi habebant solam figuram; nos rem figuratam: Illi umbram imaginis; nos ipsam imaginem: Illis promissus erat Christus, nobis donatus: Illi timore ducebantur; nos amore: Illis occulta erant mysteria Incarnationis et Redemptionis; nobis patefacta: Illi offerebant sanguinem hircorum; nos sanguinem Christi redemptoris: Illi habebant litteram; nos spiritum: Illi semen; nos arborem: Illi spicam; nos triticum: Illi testamentum inchoatum; nos perfectum: Illi mortem; nos vitam.

Secundò sequitur, cognitionem unius Testamenti mul-

007780

tum prodesse ad cognitionem alterius. Qui enim videt figuram Christi conspirare cum ipso Christo, et umbram imaginis cum ipsa imagine, pleniorum habet cognitionem, quam qui alterum sine altero cognoscit, nec unius cum altero consensum et proportionem advertit. Similiter, qui confert servitutem cum libertate, timorem cum dilectione, mortem cum vita, semen cum arbore, spicam cum tritico, melius percipit utriusque naturam et conditionem, quam si alterum sine alterius collatione spectaret. Denique qui mysteria Incarnationis, Passionis, Mortis et Resurrectionis Christi, prout jam impleta sunt, confert cum iis ipsis, prout in veteri Testamento sub umbra ac velamine occultabantur, magis confirmatur in fide ex illa collatione et consensu, quam si vel sola mysteria sine umbris, vel solas umbras sine mysteriis, per se seorsim consideraret.

Ob hanc causam propositum mihi est, explicare doctrinam veteris Testamenti, ut ex ea plenior et perfectior habeatur doctrina novi Testamenti: Et ex consensu, conspiratione, et analogia utriusque doctrinæ inter se collatae, certò constet, eam veram esse fidem, et religionem novi Testamenti, quæ retinet, consensum, conspirationem, et analogiam cum doctrina veteris Testamenti. Eam esse falsam et adulterinam, quæ non retinet. Porrò capita doctrinæ veteris Testamenti, de quibus potissimum acturus sum, erunt haec.

ANALOGIA

VETERIS AC NOVI TESTAMENTI.

CAPUT I.

DE SCRIPTURA ET TRADITIONE VETERIS TESTAMENTI.

Quæritur. 1. Quinam sint libri canonici veteris Testamenti? 2. Qui fuerint primi scriptores illorum librorum? 3. An omnes lingua hebraica primum scripti sint? 4. An omnes perierint tempore captivitatis Babylonicæ, et postea ab Esdra restaurati sint? 5. An septuaginta Interpretes post captivitatem babylonicam transtulerint omnes in linguam græcam? 6. An, quando libri veteris Testamenti citantur in novo, semper citentur in sensu proprio et litterali? 7. An in veteri Testamento, præter Scripturam, fuerint etiam aliquæ traditiones?

QUESTIO I.

Quinam sint libri canonici veteris Testamenti?

1. Suppono libros Scripturæ vocari canonicos à canonice. Canon autem duo significat. 1. Normam seu regulam, quem sequimur. 2. Catalogum seu numerum aliquarum rerum: Utroque sensu libri Scripturæ vocantur canonici. Priori quidem, quia continent normam seu regulam, quam in fide et moribus sequi debemus. Posteriori, quia in catalogum librorum divinorum relati sunt. Hoc positio, quæstio est quinam libri veteris Testamenti sint canonici hoc posteriori sensu? id est, quinam relati sint in